

5de zondag door jaar B

Mc. 1, 29-39

Maanden van vruchteloosheid, nachtenlang vol getob. 's Avonds verlangt hij naar de morgen, en 's morgens snakt hij naar de avond. Zijn ogen zullen het geluk niet meer zien. Zo hoorden we Job in de eerste lezing intens klagen. Het is ook niet niks wat hem is overkomen. Al zijn kinderen zijn omgekomen, al zijn bezittingen zijn geroofd, en hij zit letterlijk met de afschuwelijkste zweren in zak en as. Zijn vrienden hebben eerst nog oprecht met hem meegeleefd, door zeven dagen lang te zwijgen. Want wat moet je zeggen bij zoveel leed? Niets toch? Maar daarna gaan ze zoeken naar verklaringen en vervallen dan in de hardnekkige fout, dat wie lijdt, dat wel op één of andere manier over zichzelf zal hebben afgeroepen.

Maar dat pikt Job niet en hij begint van zich af te praten, klagend, af en toe zelfs vloekend en tierend. God ter verantwoording roepend omdat die het hem zou hebben aangedaan. Het hoort, broeders en zusters in Christus, bij het verwerkingsproces. Job gaat op de lange weg van zelfonderzoek en zal uiteindelijk zijn integriteit hervinden.

Dan erkent hij dat de werkelijkheid niet altijd te verklaren is, dat de werkelijkheid groter is dan wij mensen kunnen omvatten. Dat voor het lijden helemaal geen reden hoeft te zijn. Dat het lijden vaak onbegrijpelijk en onverklaarbaar is. Dat de wereld ondanks het lijden toch een goede wereld kan zijn. Omdat een wereld zonder lijden niet denkbaar is. Omdat in een wereld zonder lijden mensen niet kunnen groeien als mens. Maar ook omdat er in een wereld zonder lijden ook geen vreugde zou zijn. En geen liefde. Over die paradox gaat het boek Job. Met die paradox moeten ook wij het in ons dagelijks leven zien uit te houden. En van daaruit kijken wat we, binnen onze menselijke mogelijkheden, aan het lijden kunnen doen. Het evangelie kan ons daarbij helpen.

Jezus doet in zijn leven vier dingen, die alle op een of andere manier met lijden in verband staan.

Ten eerste: Jezus verkondigt. Hij verkondigt een boodschap van bevrijding, een boodschap van medemenselijkheid en tracht daarmee zoveel mogelijk lijden te voorkomen. Want Hij wil niet dat mensen lijden. Maar Hij is ook realist. Het lijden is niet altijd te voorkomen.

Daarom, in de tweede plaats, geneest Hij. In de lezing van vandaag de schoonmoeder van Simon. Jezus geneest om het lijden dat er is, te beëindigen. Hij wil dus ook niet dat we het lijden dat er is, zomaar zonder meer aanvaarden. Nee, als het mogelijk is moeten we er een einde aan maken. We zijn er immers om elkaar heel te maken, zodat we, als de schoonmoeder van Simon, elkaar ook weer kunnen dienen.

In de derde plaats trekt Jezus zich af en toe terug om te bidden. Hij weet dat de mensen hem nodig hebben, maar Hij weet evenzeer dat Hij het zelf nodig heeft om zo nu en dan alleen te zijn met God. Te rade gaan bij God en bij jezelf; nadenken over waar je mee bezig bent en of je wel op de goede weg zit, is ook voor ieder van ons noodzakelijk. En niet zelden worden moeilijkheden, wordt lijden hierdoor voorkomen of verzacht.

Ten vierde ondergaat Jezus zelf het lijden. Als het onvermijdelijk is geworden. Hij kiest er niet voor, en vraagt zijn Vader dan ook of die kelk aan Hem voorbij mag gaan. Maar uiteindelijk aanvaardt Hij zijn lijden, als het echt niet anders meer kan.

Hebben we hiermee nu antwoord op al onze vragen? Hebben we hiermee nu een antwoord op de vraag naar de zin van het Leven? Ik denk geen definitief antwoord, maar wel enkele richtlijnen.

Jezus wil het lijden niet, en dat mag ons inspireren om mee te leven met Job en met alle mensen die onverdiend lijden overkomt. En hen waar mogelijk bij te staan, te helpen, weer heel te maken. Tegelijk laat Job zien, dat we het lijden wat onszelf overkomt, niet zomaar hoeven te aanvaarden. Dat we mogen klagen, protesteren, soms zelfs vloeken, dat hoort bij verwerking. Als we het leven zelf maar niet verwerpen en uiteindelijk aanvaarden als een gave van God.

Ook God zelf geeft geen antwoord op de vraag naar het waarom van het lijden; Hij helpt ons wel een antwoord te vinden op de vraag: hoe gaan we ermee om. Elke dag van ons leven. Amen.

Jan van de Laar, pastor